

Borsdorfer), za vsako rabo kaj dobra sadova, zorita mesca oktobra, in se, dobro shranjena, deržita do poletja.

Rožmarinar beli laški (Weisser ital. Rosmarinapfel), hvale vreden za vsako rabo, se derži do svečnice.

Kosmač pikasti (Perl-Reinette), lep in posebno dober za vsako rabo, se derži dolgo in je zeló rodoviten.

Verseljski kosmač (Versailler Reinette), za vsako rabo velike hvale vreden, se derži do poletja.

Pepinec sivi Parkerjev (Parkers grauer Pepping) za vsako rabo izversten sad, zlo rodoviten in stanoviten.—

Nekteri se bojo čudili nad temi imeni in bojo rekli: saj bi si rad omislil teh jabelk, al odkod jih dobiti s tako čudnimi imeni? Tem odgovorimo, da vsaka bolja drevesnica ima saj več del teh jabelk, in če vseh ena nima, jih ima druga. Tudi sadna razstava leta 1847 v Ljubljani je pokazala, da večidel teh plemen in še več drugih dobrih imamo že tudi na Krajnskem, kar se lahko vidi v tistih bukvicah, ki so pod imenom „slovenski vertnar“ bile leta 1848 „Novicam“ kot doklada priložena. Kar pa se tiče sadnih imen, je bila že takrat tista domača mešanica zaveržena, po kateri se v vsakem kotu to in uno jabelko, ta ali una hruška itd. drugač imenuje. Treba je, da se poprimemo tistih imen, ki so ustanovljene po vsem svetu in da se razumemo.

(Allg. L. u. F. Z.)

Še nekaj od dunajske razstave.

V listu 15. je „novičar“ že povedal, da dunajska razstava se bode še razširila s tem, da se bo v njo vzelo tudi vse to, kar kmet v svojem gospodarstvu ima in za hišne in poljske dela potrebuje, kar vživa, v kar se oblači itd., tedaj v podobah izrisane kmečke hiše, hlevi, pôdi itd., izmed pohišja: stoli, mize, peči, svetilnice, koši, pehari, jerbasi, kuhinska lončena in lesena posoda vsake sorte itd., izmed obleke: blago, iz kterega se domača obleka izdeluje in obleka sama, kakor kape, jopiči, hlače, škornjice, čevlji itd., izmed živeža: žito, moka, maslo, sir, vino, ol, kis itd.

Da pa teh reči ne pride preveč skupaj, se bojo le posamezne od vsake vzele. Kdor pa karkoli teh reči želi na Dunaj poslati, mora zadnji čas do konca prihodnjega mesca sušca dunajskemu odboru napovedati, kaj bo poslal. Za vse druge stvari je pa, kakor naši bravci že vejo, zadnji čas napovedbe 1. dan sušca.

Dežele avstrijskega cesarstva, njih velikost, stanovavci in marsikaj družega *).

(Dalje.)

4. Število stanovavcov po raznih stanovih.

	Duhovnov.	Plemenitnikov	Uradnikov in druge gospode.	Obertnikov, rokodelcov, umetnikov,	Kmetov,	V nobenih poprejšnih verst spajajočih.
V Avstrii n. An.	2428	2759	9924	26823	59931	254655
V Avstrii p. An.	1157	376	2078	8438	30191	161868
Na Solnograšk.	383	101	791	1537	5768	33729
Na Štajarskem	1587	1197	2711	4754	45865	208807
Na Koroškem	544	459	759	1562	15793	63114
Na Krajnskem	678	130	924	378	30155	94929
Na Terž. in Gor.	910	933	1846	8488	12842	136262
V Tir. in Vorarl.	3930	1943	4034	6536	47764	168596
Na Českem	4410	2360	10705	37467	134543	945082
Na Marskem	1890	807	3707	15168	57961	377956
Na Šlezkem	379	232	878	456	8132	102797
V Gal. in Krak.	4327	23603	6135	1323	294072	786972
V Bukovini	329	1560	504	19	25823	62800
V Dalmaciji	1314	326	1322	3076	22508	83727
V Lombardii	9445	3400	15573	161751	466698	186293
Na Benečansk.	7043	4020	11192	60753	364057	232208

*) V listu 15., kjer je v decimalnih številkah velikost celega cesarstva in posamnih kronovin razložena, prosimo tiskarski

Za Ogersko, Vojvodino, Erdeljsko, Horvaško in Slavonsko se leta 1851 ni še na drobno vedilo število različnih stanov; pa tudi v gori popisanih deželah ni število to prav natanko. Tudi mladina do 19. leta in pa ženski spól ni v tem številu zapopaden.

5. Število ptujcev in ptujk v posameznih avstrij. deželah.

	Iz drugih avstr. dežel:	Iz unanjih dežel:
V Avstrii (Estrajh) pod reko Anizo	293520	22258
V Avstrii (Estrajh) nad reko Anizo	33621	1818
Na Solnograškem (Salcburškem)	5206	1006
Na Štajarskem	84472	1216
Na Koroškem	39778	194
Na Krajnskem	8843	124
Na Teržaškem in Goriškem	30780	2893
V Tirolih in Vorarlberškem	—	—
Na Českem	228859	2632
Na Marskem	61628	792
Na Šlezkem	6272	1156
V Galiciji in Krakovem z okolico	49062	2203
V Bukovini	6217	93
V Dalmaciji	5433	330
V Lombardii	—	—
Na Benečanskem	—	—
Na Ogerskem	349952	2734
V Serbski Vojvodini in Tem. Banatu	48251	535
Na Horvaškem in Slavonskem	28414	325
Na Erdeljskem (Sedemgraškem)	41677	524
V Vojaški Granici	8337	323

(Dalje sledi.)

Jezikoslovne drobtinice *).

Iz Tersta. Gosp. vredniki Vodnikovega besednjaka storijo prav, da po „Novicah“ zvedavajo, kako bi se nekteri nemški pregovor na slovensko prelil¹⁾. Vendar se mi dozdeva, da se slovenšini sila godí, kadar se za nemške privdarjene pregovore (gereimte Sprichwörter) tudi na Slovenskem vselej verstniki s privdarkom išejo, kakor smo lansko leto nekoliko izgledov novo posiljenih prigovorov brali²⁾. Nemškemu: „Zum bösen Spiel eine gute Miene machen“, se v slovenskem jeziku dostikrat prav dobro podaja: „delo za plačilo vzeti“, ker se dostikrat sliši, kadar komu to spodleti, na kar se je zanašal: „kaj sem si hotel! vzal sem delo za plačilo“.

Kar smo unikat iz Beča zvedili, da pomanjšavne končaje „ica“ samo tiste imena ženskega spola dobivajo, ki se na „a“ končajo, moramo temu pravilu majhno iznimko postaviti, s katero damo na znanje, da se na Štajarskem prav razumljivo izgovarja: kokóšica, častica, pestica, kóstica itd.

Besedico „pa“ nam južni Slavjani oponašajo, da jo tolikokrat brez potrebe rabimo, in v resnici se lahko dokaže, da naši pisatelji imenovano besedico med desetkrat devetkrat nepotrebno rabijo, kar jezik jako pači. — Mnogi pisci grešijo tudi v tem, da pisme „z“ v gerških ali hebrejskih imenih v slovenskem pisu v „c“ spremenijo, in pišejo n. pr. Caharija, Nacaret, namesto Zaharija, Nazaret.

Izreka: „da je kaj“ (na pr. v stavki: lepo je, da je kaj), katero premnogi rabijo, kadar hočejo imenitnost ali posebnost kake reči povzdigniti, je v kmetijskih ustih popolnoma na svojem mestu, ker mu ni dano vse njene drobne

pogrešek popraviti in namesto 11 milijonov in 59.390 avst. štir. milj brati „11.593.90 avst. št. m.“, pri številkah velikosti posameznih kronovin pa pičico si misliti povsod pred predzadnjo številko v sredi gori, na priliko: namesto 34.449 popraviti 344.49.

*) Došlo nam je od več strani „jezikoslovnih drobtin“. Natisnili bodemo po versti, kar smo prejeli, da zvemo vse, obderžimo pa, kar je dobro in pravo.